ROMÂNIA

DOSAR NR. 2026/2/2015

CURTEA DE APEL BUCUREŞTI – SECŢIA A-VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

SENTINŢA NR.1658

Şedinţa publică de la 10 iunie 2015

Curtea constituită din :

PREŞEDINTE - IONUŢ CRISTIAN GĂINĂ

GREFIER - IONICA POPESCU

Pe rol soluţionarea acţiunii formulată de ***reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII*** în contradictoriu cu ***pârâtul CSUTAK ATTILA***, având ca obiect „constatarea calităţii de colaborator al securităţii”.

La apelul nominal făcut în şedinţă publică a răspuns reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII, prin consilier juridic cu delegaţie la fila 7, lipsind pârâtul CSUTAK ATTILA,

Procedura legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de şedinţă, după care:

Nemaifiind alte cereri de formulat, excepţii de invocat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată şi acordă cuvântul pe fondul cererii.

Reprezentantul reclamantului solicită admiterea acţiunii aşa cum a fost formulată.

Curtea declară dezbaterile închise şi reţine cauza pentru a se pronunţa pe fondul cererii.

C U R T E A,

Prin acţiunea înregistrată pe rolul acestei instanţe sub nr. 2026/2/2015 din 01.04.2015, reclamantul Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii a chemat în judecată pe pârâtul Csutak Attila solicitând instanţei să constate calitatea de colaborator al Securităţii, în ceea ce îl priveşte pe pârât.

În motivarea acţiunii, reclamantul arată următoarele:

În fapt, domnul Csutak Attila ocupă funcţia de membru al Consiliului local al comunei Sântimbru, judeţul Harghita. Conform prevederilor art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. 1 teza II din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosarul deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, Consiliul Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii verifică din oficiu, sub aspectul constatării calităţi de lucrător al Securităţii sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnităţile ori în funcţiile prevăzute la art. 3 lit. b) - h)1.

Aşa cum rezultă şi din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/1/2151/18.09.2014, domnul Csutak Attila, mecanic în cadrul UMTCF Miercurea Ciuc, a fost recrutat „pentru cunoaşterea şi prevenirea unor stări de spirit necorespunzătoare la acest loc de

muncă". A semnat olograf un Angajament, fiindu-i atribuit numele conspirativ „PAL PETER".

Reclamantul consideră că în potrivit prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G nr. 24/2008, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 293/2008, pentru colaborarea prin furnizare de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:

1. Informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

Reţine, în probaţiunea prezentei cauze, o primă categorie de informaţii furnizate, care se referă la condiţiile de trai comparativ cu cele din Ungaria, identificate olograf în dosarul R 257906 (cotă CNSAS): > „Sursa vă informează despre ...., lăcătuş mecanic la UMTCF M-Ciuc, atelierul principal, următoarele: Cu ocazia serviciului mesei de prânz de fiecare dată deschide discuţia despre faptul că în Ungaria se trăieşte mai bine ca la noi în ţară, că se câştigă bani mulţi şi că se găsesc de toate, atât produse alimentare cât şi de îmbrăcăminte şi de uz casnic. Aceste comentarii le face în mod tendenţios şi comparativ, arătând că la noi în ţară se trăieşte greu şi că nu se găseşte nimic, iar ceea ce se găseşte este puţin şi de slabă calitate." (R 257906, voi. 2, f. 8); Este evident că asemenea comentarii legate de lipsa alimentelor reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. De altfel, este de notorietate faptul că, anii '80 au fost guvernaţi de o politică restrictivă în toate domeniile, inclusiv în cel alimentar. Potrivit Raportului final al Comisiei Prezidenţiale pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România „sfârşitul anilor 1980 a coincis cu accentuarea politicii represive, inclusiv în plan economic. Cu sprijinul unor specialişti din domeniul sănătăţii /.../ şi din alte sectoare, conducerea POR, şi în primul rând Nicolae Ceauşescu au luat decizii cu grave consecinţe în planul vieţii cotidiene a cetăţenilor României: penuria artificială organizată statal, reducerea dramatică a consumului de electricitate pentru uzul cetăţenilor, dar nu numai, justificarea pe baze fals ştiinţifice a unor pe politici deliberate de înfometare a populaţiei. /.../ Obsesia lui Nicolae Ceauşescu şi a camarilei sale, izvorâtă înainte de toate dintr-o filozofie autarhică, de a achita, într-un interval foarte scurt, întreaga datorie externă (de peste 8 miliarde de dolari), a dus la deteriorarea accelerată a bazei tehnologice a economiei, a industriei turistice şi a condiţiilor de viaţă. /.../ Cozile interminabile, soldate întotdeauna cu rezultate incerte, au devenit viaţa de zi cu zi a cetăţenilor români." (Raport final - Comisia Prezidenţială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România, 2006 - Bucureşti, f. 424)

Pe baza informaţiilor furnizate de pârât, organele de securitate au dispus asupra persoanei semnalate în notă: „se va trece la identificarea susnumitului, căutarea lui în evidenţele de securitate, în paralel la audierea în secret a persoanelor faţă de care se manifestă. După documentare, propuneri de luare a unor măsuri de prevenire". (R 257906, voi. 2, f. 8)

O a doua categorie de note furnizate, se referă la ascultarea postului de radio <Europa Liberă>: „Sursa vă informează despre numitul .... că în continuare în timpul pauzelor de masă comentează ştirile Postului de Radio <Europa Liberă> şi Radio Kossuth referitor la emisiunile denigratoare pe care aceste posturi le transmit la adresa ţării noastre. Comentariile acestea le face faţă de persoanele amintite în nota precedentă. Cel mai indicat care ar putea să confirme cele relatate de sursă ar fi

numitul .... din M-Ciuc, lăcătuş mecanic la atelier şi care locuieşte la M.Ciuc." (R 257906, voi. 2, f. 10);

„Sursa vă informează despre faptul că în data de 24.02.1988 numitul ...., în funcţia de şef de echipă la atelierul central, a spus faţă de .... şi .... că şi în URSS s-a făcut o reformă agrară, mai târziu a mai vorbit despre faptul că ţările Europei nu mai primesc materialele şi lucrurile fabricate la noi în ţară. Toate acestea s-au înţeles ca să facă un fel de blocadă împotriva României. Aspectele de mai sus au fost audiate la Radio Kossuth şi Europa Liberă în limba maghiară: (R 257906, voi. 2, f. 11);

După cum se ştie, înainte de 1989, ascultarea emisiunilor posturilor de radio interzise, în special a postului de radio „Europa Liberă", constituia un act de sfidare a regimului. Este notorie împrejurarea că emisiunile acestor posturi de radio erau bruiate de autorităţile comuniste datorită faptului că au reprezentat pentru români, dacă nu singurele, atunci principalele surse obiective de informaţii. Pentru aceste motive regimul comunist încerca să limiteze prin orice mijloace (bruiajul era cel mai cunoscut dintre ele) audierea emisiunilor acestor posturi. În consecinţă, furnizarea unor asemenea informaţii se referă la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

De asemenea, este cunoscut faptul că tentativa de trecere a frontierei era privită cu suspiciune de către organele în drept, pe motiv că astfel, cetăţenii români ajunşi în străinătate, puteau oferii informaţii despre situaţia economică şi socială a României, destrămând astfel barierele informaţionale controlate de partid.

Urmare a notelor furnizate de pârât, organele de securitate au dispus asupra lui LI.: „identificare, verificare în evidenţă. /.../ După verificări se vor face propuneri pentru luarea lui în lucru într-o formă organizată, concomitent cu măsuri de documentare." (R 257906, voi. 2, f. 11-11 v);

Pentru argumentele expuse, reclamantul consideră că prima condiţie impusă de legiuitor în constatarea calităţii de colaborator, este asigurată.

2. Informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului.

Reclamantul susţine că şi această condiţie este asigurată deoarece, nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanei la care s-a referit în delaţiunea sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viaţă privată, a dreptului la liberă exprimare, dreptul la libertatea conştiinţei si libertatea religioasă, precum si a dreptului la libera circulaţie) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

În concluzie, informaţiile furnizate de domnul Csutak Attila au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice şi a dreptului la liberă exprimare, prevăzut de art. 28 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice.

În drept, reclamantul şi-a întemeiat acţiunea pe conţinutul articolelor: art. 3 lit. g), art. 2 lit. b), art. 5 alin. 1, art. 8 lit. a), art. 11 alin. 1 ale Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, aprobată cu modificări şi completări prin Legea 293/2008, coroborate cu art. 31 alin. 1

şi art. 35 alin. 5, lit. a din Regulamentul de organizare şi funcționare al C.N.S.A. S. adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispozițiile articolului 194 al Codului de procedură civilă.

Deşi i-a fost comunicată acțiunea şi înscrisurile ataşate, pârâtul Csutak Attila nu a depus întâmpinare şi nu a formulat apărări.

Analizând actele şi lucrările dosarului, Curtea constată că prezenta acțiune este întemeiată pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare:

Reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității s-a sesizat din oficiu, în mod legal, cu respectarea dispozițiilor art. 3 lit. g şi art. 5 alin. 1 teza a II-a din OUG nr. 24/2008, cu privire la verificarea calității de colaborator al Securității în ceea ce priveşte pe pârâtul Csutak Attila, care îndeplinea funcția de consilier local în Consiliul Local al Comunei Sântimbru, județul Harghita.

În urma verificării, reclamantul CNSAS a întocmit nota de constatare nr. DI/I/2151/18.09.2014, prin care s-a apreciat că pârâtul Csutak Attila, prin informațiile furnizate organelor de securitate ale Inspectoratului Județean Harghita – Serviciul II, în dosarul cota R 0257906, ar îndeplini condițiile prev. de art. 2 lit. b OUG nr. 24/2008 de colaborator al Securității.

Curtea reține că dispozițiile art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 definesc noțiunea de colaborator al Securității ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului. Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei şi procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată şi condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele şi documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe. Colaborator al Securității este şi persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum şi cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Din cuprinsul acestei prevederi legale, rezultă că pentru a se putea reține calitatea invocată, trebuie îndeplinite următoarele condiții:

- persoana să fi furnizat informații Securității prin care să denunțe activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist,
- informațiile respective să fi vizat îngrădirea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului.

Din înscrisurile depuse de reclamant, Curtea reține că pârâtul Csutak Attila a fost recrutat ca informator al Securității, având numele conspirativ „Pal Peter”, aspect ce rezultă din angajamentul din 30.03.1988 (fila 22), semnat personal de pârât şi dat în fața organelor de securitate Inspectoratului Județean Harghita – Serviciul II.

În urma angajamentului din 30.03.1988, pârâtul Csutak Attila a furnizat organelor de securitate o serie de note informative semnate cu numele conspirativ „Pal

Peter" printre care şi nota din 18.01.1989 (filele 59 - 60) şi cele două note din 03.03.1989 (fila 63 şi fila 64).

În cuprinsul notei informative din 18.01.1989, pârâtul aduce la cunoştinţa organelor de securitate că B.D. lăcătuş mecanic la UMTCF Miercurea - Ciuc „cu ocazia serviciului mesei de prânz, de fiecare dată, deschide discuţia despre faptul că în Ungaria se trăieşte mai bine ca la noi în ţară, că se câştigă bani mulţi şi că se găsesc de toate, atât produse alimentare cât şi de îmbrăcăminte şi de uz casnic. Aceste comentarii le face în mod tendenţios, arătând că la noi în ţară se trăieşte greu şi că nu se găseşte nimic, iar ceea ce se găseşte, este puţin şi de slabă calitate(….) Susnumitul mai are un frate care s-a stabilit în R.P.U., unde lucrează la un particular şi cu care ţine legătura prin corespondenţă."

În cea de-a doua notă, pârâtul relatează despre acelaşi B.D., care „în timpul pauzelor de masă, comentează ştirile posturilor de radio Europa Liberă şi Radio Kossuth referitor la emisiunile denigratoare pe care aceste posturi le transmit la adresa ţării noastre."

În cealaltă notă din 03.03.1989, pârâtul aduce la cunoştinţa organelor de securitate că şeful de echipă de la atelierul central a vorbit în prezenţa unor alte persoane „despre faptul că ţările Europei nu mai primesc materiale fabricate la noi în ţară. Toate acestea s-au înţeles ca să facă un fel de blocadă împotriva României. Aspectele de mai sus au fost audiate la Radio Kossuth şi Europa Liberă în limba maghiară".

Curtea apreciază că aspectele semnalate organelor de securitate de către pârât în notele informative de mai sus privind transmiterea de către respectivele persoane, în prezenţa unor colegi de serviciu, a unor opinii critice faţă de situaţia existentă în România în perioada comunistă şi a unor ştiri negative despre situaţia României ascultate la posturile Radio Kossuth şi Europa Liberă, reprezintă atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind astfel îndeplinită prima dintre cele două condiţii prev. de art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008.

De asemenea, este îndeplinită şi cea de-a doua condiţie prev. de textul de mai sus, întrucât furnizarea informaţiilor respective a vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, şi anume îngrădirea dreptului la liberă exprimare prev. de art. 28 din Constituţia României din 1965 şi art. 19 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice şi îngrădirea dreptului la viaţă privată prev. de art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice.

Îndeplinirea condiţiei de mai sus, rezultă din faptul că informaţiile furnizate de pârât urmau să fie exploatate de organele de Securitate, prin deschiderea unor dosare de urmărire faţă de persoanele respective (specific acestora fiind pătrunderea de către organele de securitate în viaţa privată a celui urmărit), şi chiar prin sancţionarea acestora pentru atitudinile potrivnice regimului comunist (fiindu-le astfel încălcat dreptul la liberă exprimare).

Prin urmare, fiind îndeplinite în cauză toate condiţiile legale evocate anterior, Curtea apreciază că prezenta acţiune este întemeiată, urmând a o admite, în temeiul art.11 raportat la art. 2 lit. b din OUG 24/2008, şi a constata calitatea pârâtului de colaborator al Securităţii în sensul legii.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂŞTE:

Admite acţiunea formulată de ***reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII***, cu sediul în Bucureşti, str. Matei Basarab, nr.55-57, sector 3 în contradictoriu cu ***pârâtul CSUTAK ATTILA,*** domiciliat în localitatea .... , judeţ Harghita.

Constată calitatea pârâtului Csutak Atiila de colaborator al Securităţii.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunţată în şedinţă publică, azi, 10.06.2015.

PREŞEDINTE,
IONUŢ CRISTIAN GĂINĂ

GREFIER
IONICA POPESCU

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA Cont. adm. fiscal
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanţe Nr. [illegible] se legalizează de noi.
GREFIER ŞEF,

Red. ICG

Definitivă prin nerecurare la data 20.08.2015.